

offentlige arbejder, generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet og forsvarsministeriet.

6.2. Retsplejerådets udtalelse af 10. december 1984 har været sendt til høring hos præsidenten for højesteret, præsidenterne for østre og vestre landsret, præsidenten for sø- og handelsretten, præsidenterne for Københavns byret og for retterne i Århus, Odense og Ålborg, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, rigsadvokaten, politidirektøren i København, Foreningen af politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, rigspolitechefen, Dansk kriminalpolitiforening, Dansk politiforbund, Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Grosserer-Societetet, Industrirådet, Butikshandelens fællesråd, Håndværksrådet, Assurandør-Societetet, Dansk Organisation af Detailhandelskæder, Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Landsorganisationen i Danmark, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, Hovedorganisationen for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark, Teknisk Landsforbund, Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Danmarks Styrmandsforening, Dansk Sø-restaurationsforening, Sømændenes Forbund i Danmark, Dansk Metalarbejderforbund (Metal Søfart) og Specialarbejderforbundet i Danmark.

6.3. Retshjælpsudvalgets udtalelse af 9. januar 1985 er sendt til høring hos præsidenterne for østre og vestre landsret, præsidenten for Københavns byret, præsidenterne for retterne i Århus, Odense og Ålborg, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet og Forbrugerrådet.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser.

Lovforslaget medfører en række, tildels modsat rettede konsekvenser vedrørende arbejdsmængden såvel for domstolene som for politiet og anklagemyndigheden.

De foreslåede ændringer vedrørende funktionærsager m.v., appel af afgørelser om sagsomkostninger og af visse afgørelser, der træffes af sø- og handelsrettens skifteafdeling, samt vedrørende skriftlig behandling af ankesager må antages samlet at indebære en ikke ubetydelig lettelse af arbejdsbyrden ved højesteret. De nævnte ændringer vil således virke i retning af en nedbringelse af berammelsestiden ved højesteret.

Ligeledes vil forslaget vedrørende funktionærsager m.v. indebære en vis lettelse af arbejdsmængden ved sø- og handelsretten.

For så vidt angår landsretterne medfører de omtalte ændringer såvel en lettelse på visse punkter som en vis udvidelse af arbejdsmængden, navnlig ved østre landsret på grund af forslagene vedrørende funktionærsager m.v. og vedrørende appel af visse afgørelser, der træffes af sø- og handelsretten. Samlet vil der imidlertid være tale om en begrænset forøgelse af arbejdsmængden.

For byretterne, herunder navnlig Københavns byret, indebærer lovforslaget en vis forøgelse af arbejdsmængden. De nye regler om indgreb i meddeleleshemmeligheden og om agenter vil således kunne bevirke en vis forøgelse af antallet af retsmøder i straffesager, ligesom visse retsmøder kan blive af længere varighed end hidtil.

For så vidt angår politiet og anklagemyndigheden bemærkes, at de nye regler om agenter og indgreb i meddeleleshemmeligheden kan virke i retning af en komplicering af efterforskningen og sagsbehandlingen og hermed et vist øget pres på de eksisterende ressourcer.

Sammenfattende bemærkes, at lovforslaget må antages at indebære en vis begrænset merbelastning af det samlede retsvæsenes personalemæssige ressourcer. Denne merbelastning vil indgå i justitsministeriets løbende vurdering af behovet for ressourcer inden for ministeriets område. De foreslåede ændringer vil endvidere nødvendiggøre visse omlægninger af ressourcerne mellem institutionerne inden for de eksisterende personalemæssige rammer m.v. Det er næppe muligt på forhånd mere præcist at angive, hvilket omfang en sådan omfordeling bør have, men spørgsmålet vil indgå i justitsministeriets løbende vurdering af ressource-tildelingen.

Forslaget om advokatbeskikkelse i forbindelse med indgreb i meddeleleshemmeligheden indebærer visse merudgifter til advokatsalærer. Det er ikke muligt på forhånd mere præcist at opgøre disse merudgifter. Helt skønsmæssigt kan advokatudgifterne anslås til ikke at ville overstige ca. 1 mill. kr. på årsbasis. Den nødvendige bevilling forudsættes tilvejebragt ved overførsel fra den under justitsministeriet på finansloven optagne lovreserve.

Forslaget om ændring af betingelserne for fri proces i ægteskabssager vil isoleret betraget medføre en vis begrænsning af udgifterne til fri proces. Det er ikke muligt at opgøre denne mindredgift, som med en ikke ubetydelig usikkerhed kan anslås til ca. 4,5 mill. kr. på helårsbasis. På baggrund af udviklingen i udgifterne til fri proces vil en sådan mindredgift næppe nødvendiggøre en tilpasning af justitsministeriets bevillinger. Den endelige re-